

GRIGORE G. PEUCESCU
Director politic

ABONAMENTE:

In țară 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei
In străinătate 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei

REDACTIA

No. 3.—Piata Episcopiei.—No. 3.

EPOCA

APARE IN TOATE ZILELE

BARBU STEF. DE LA VRANCEA
Prim-redactor

ANUNCIURI:

anunțuri pe pagina a patra linia 30 bani,
anunțuri și reclame pe pag. III 2 lei linia.

ADMINISTRAȚIA

No. 3.—Piata Episcopiei.—No. 3.

SPECTACULELE PARLAMENTARE

CRIZA MINISTERIALA

LUPTA

SERBII SI BULGARII

CONFERINTA D-NULUI HASDEU

„SE NU FIE PREA TERZIU!”

DIN DURERILE LUMII

CRONICA TEATRALA

SPECTACULE PARLAMENTARE

Aspectul ce Camera noastră înfățișează privitorilor, de la venirea d-lui I. Brătianu la cârma țării, este vrednic de luarea aminte a patologului. De când cu așa numita revizuire a constituției și cu sporirea numărului așa numiților reprezentanți ai națiunii, galăgia este o stare normală. Rare ori izbutește cineva să țină un discurs de o oră, mai ales când are nenorocirea să nu vorbească pe placul colectivității; rare ori se întâmplă ca un membru al opoziției să fie ascultat cu aceeași religiozitate și acel respect ce se așteaptă de la o societate deliberativă serioasă. Interrupțiile și sgomotul sînt așa de dese, lipsa de disciplină este așa de înveredată, în cât privitorul rece se întreabă dacă asistă la o comedie rău scrisă sau la desbaterea unui parlament.

In or care parte a lumii, când două sute de oameni deliberază la un loc, asupra unor interese așa de capitale ca interesele unei țări, se alcătuiește un fel de poliție internă, un codice de deprinderi consacrate sau de precedente admise, care se slujească de normă în conducerea acestor debateri. Este adevărat că și Camera noastră are un regulament, care fixează ordinea în care trebuie să vorbească fiecine, care dă preminența unor chestiuni asupra altora, care prescrie cuviința ca o condiție sine qua non a acestor debateri. Dar este cineva în stare să facă pe colectivități a păstra regulile parlamentare urmate în alte țări? Ți ai găsit! Nimic nu îți înfrâneză sau îl conduce, nici autoritatea legală a codicelui parlamentar, nici mărimea intereselor puse în joc, nici cuviința datorită aceluși public pe care curiositatea îl grămădește zilnic în tribune. Se întâmplă chiar câte o dată că doi inși vorbesc în același timp, strigînd unul către altul, aposrofîndu-se în niște termeni foarte latinești, — *le latin dans ses mots braves l'honnêteté*, — sau amenințându-se cu niște gesturi de gladiatori și transformînd ast-fel «sacro-sancta incintă», într-o adunare de energumeni. Lăsam la o parte banalitatea frazelor, umflătura idropică a expresiunilor, incoherența ideilor și acel cortegiu de afirmări eretice în ordinea politică și financiară, cari pun pe gânduri pe or cine vede în ce mâini a ajuns această țară. Patologia parlamentară va avea să înregistreze o mulțime de originalități, datorite vervei oratorilor colectivități, între cari emfaza neadeverului, retorica cu orchestră la Wagner, declamațiunea vagă pot figura ca piese vrednice de institutul Leidesdorf.

Se pare însă că aceste figuri de elocință drastică nu sunt de ajuns pentru Ciceronul regimului. Alaltăieri, impetuosul vice-președinte al Camerii, d. Dimancea, era să aplice, unui deputat refractar, acele argumente peremptorii, cu care colectivitatea a convins pe o mulțime de opoziți, în alegeri și în adunările de la Bossel și Orfeu, despre dreptatea cauzei ce reprezintă. Norocul a fost că d. Moruzi, prefectul poliției, s'a intrpus, ca un al doilea Nestor, spre a calma nervii impetuosului Achille, și ast-fel a isbutit a asigura inviolabilitatea adversarului d-lui Dimancea. Altmintrelea, comedia ce se joacă de atîta timp în Dealul Mitropoliei s'ar fi prefăcut în melodramă și poate chiar într-o tragedie Shakespeareană.

De altmintrelea, cum voiți ca acești pacinici cetățeni, deprinși cu sgomotul și manoperile electorale, să știe a se conduce într-o adunare deliberativă? Cu greu, niște oameni de o nervositate bolnavicioasă, de o educație făcută la întemplieră, se pot obicinui a tracta cu cuviință niște chestiuni, în cari abia veterani înșapriți în luptă și pot păstra sângele rece. Dacă scene de felul acesta se repetă necontenit, dacă oratorii colectivității vorbesc mai mult cu mâinile de cât cu gura și mai mult cu gura de cât cu mintea, dacă două sau trei mori umblă de o dată și fac un sgomot asurzitor, fără să se vadă cel mai mic atom de făină, de vină nu sunt d-lor, ci d. I. Brătianu, care, *per fas et nefas*, a ținut să se compună o asemenea adunare de novici cu nervii irascibili, cu figurile aprinse și cu gesturile imprumutate de la Vicleimul fără perdea.

Oare nu se găseau în această țară alți oameni, cărora alegătorii se le încredințează reprezentarea și apărarea intereselor lor? A susținea una ca asta, ar fi a închide ochii asupra realității celei mai netăgăduite și a afirma că toată suflarea românească se compune numai din colectivități. Oare atîți bărbați eminenți, onști și capabili, rămași afară din Parlament, nu ar fi reprezentat cu mai multă demnitate și cu mai multă sinceritate interesele țării, mai ales astăzi când gravitatea pericolului face prezența lor neapărată în Camera și în Senat? Da; însă d. Brătianu nu suferă să fie controlat. Vecinica d-sale țintă a fost de a se înconjură de nulități, cari se și plece voința înaintea voinței d-sale, cari se și ureze la «mai mare» de câte ori strănută și se-l aplaudă cu frenezie, de câte ori debitează de pe banca ministerială, cu acel *sans gêne* ce este propriu, cele mai neauzite absurdități sau neexactități. Pe când adevărații bărbați de Stat caută a atrage în jurul lor tot ce este capabil și onest, tot ce poate sluji țării cu dragoste și devotament, șeful colectivității a lucrat sistematic spre a înlătura toate capacitățile de la conducerea afacerilor publice, a și crea un Parlament, cum nu credem că se va mai găsi altul în istoria țărilor constituționale. Specialiștii săi nu numai că sunt incapabili, dar, ceea ce este și mai rău, ei se cred capabili, și superficialitatea cunoștințelor lor este agravată prin aplombul cu care susțin teoriile cele mai ridicole.

Toemai pentru că nu se pricepe la nimic, ei cred că cu două sau trei fraze, luate în fugă și nerumegate dintr'un tractat de economie politică, sunt în stare să pună capăt crizei economice și finanțare ce ne bântuie, și pe când acești finanțari, economiști, legiuitori improvizați, debitează

retorica lor seacă în aplausele unei majorități inculte, agiul merge crescînd, iar ruina economică se apropie cu pași uriași.

Intr-o adunare de bărbați serioși și pricepuți, niște discursuri asupra situației, ca cele rostite de dd. I. Câmpineanu, Stolojanu, Costinescu et alii *ejusdem farinae* ar fi produs sau un ris omeric sau o milă profundă; în Camera d-lui I. Brătianu, ele au fost salutate cu salve de aplause. O turmă rălăcită se ia după ce se pune în capul ei; aceștia sunt de regulă cei ce cunosc mai puțin drumul, dar ei sunt cei mai îndrăzneți. Această se întemplieră și într-o Cameră deliberativă: cei ce au să rupă gâtul tuturor se pun în frunte și se fac conductorii ei.

Lucenzio.

CRIZA MINISTERIALA

Ministerul e cărpit dar criza ministerială nu e sfîrșită.

Nici colectivității nu pot lua în serios noul minister. După ce au recunoscut că ministrul e uzat, după ce d. Cornea a cerut ca tot cabinetul să demisioneze pentru ca d. Brătianu să vie cu alți colegi noi acum același minister rămîne căruia chiar colectivității îi dederă un brevet de incapacitate. Numai cele două locuri vacante își primesc titularii lor.

Chiar generalul Falcoianu rămîne la rebel. D. Brătianu pretinde al mai impune corpului oțterese care nu l' vrea cu nici un preț.

De aceia nu crede nimeni că această combinație se fie serioasă și sgomotele privitoare la noii schimbări ministeriale își urmează cursul.

De pildă se zice: retragerea d-lor Falcoianu și Stolojan nu e înlăturată prin noua cărpeală ministerială.

Așa dar, de și ministrul e cărpit, dar criza rămîne deschisă.

In această privință, recunoaștem că d. Brătianu a făcut un progres. Până acum aveam criza ministerială periodică, acum avem criza ministerială permanentă.

Cu modul acesta, cinci, șase generali cari doresc să obție portofoliul rebelului, speră mereu; cinci, șase avocați rămân desemnați la justiție. Ast-fel ei își păstrează încrederea în d. Brătianu și până se și vază visul cu ochii, ei se arată pe lângă magistrați ca miniștrii de mâine și afacerile lor nu merg mai rău.

Mare progres!

DEPESELE „AGENTIEI HAVAS”

Paris, 27 Decembrie. — 4 ore seara. Oportunității ar voi să pună pe d. Brisson ca candidat de președinte al republicei.

Dreapta ar avea, la rîndul său, intențiunea de a prezenta pe amiralul D. Hompiere.

Dar pînă acum, alegerea d-lui Grevy pare sigură.

Paris, 27 Decembrie. — 11 ore seara. D. Brisson și declina ori ce candidatură la președenția republicei, și consiliază pe toți republicanii să voteze pentru d. Grevy.

Paris, 27 Decembrie. — D. Contele de Diesbach, primul secretar al legățiunii din București, este numit cavaler al legiunii de onoare.

Sofia, 27 Decembrie. — Prințul Alexandru a dat un ordin de zi către armată unde dice: Astăzi țara este evacuată de inamic pe care a năvălit o ca un trădător. Bravura și abnegațiunea ce ați arătat au avut recompensele lor. Ați învins armata sîrbească, ați silit pe toată lumea să vă admire și să recunoască că sângele, ce curge prin vinele voastre, este al strămoșilor voștri, învingătorii Bysanțului.

LUPTA

Citim în *Buciumul Velei*:
Print'r'un manifest publicat de curînd în toate ziarele opoziției, partidul Liberal-Conservator și partidul Liberal-Național au arătat țarei că și-au dat mîna, că s'au unit, pentru a o scăpa cât mai grabnic de jugul nesuferit al d-lui Ioan Brătianu.

După ce arată toate relele, toate nevoile ce au adus peste această țară oamenii ce ne guvernă, după ce au arătat toate primejdiile la care suntem expuși dacă puterea va rămîne tot în mâinile netrebnice ale colectivității, bărbații însemnați ai celor două partide mari din opoziție, fac un apel călduros la patriotismul cetățenilor chemându-i la luptă.

La *Luptă!* este astăzi strigătul ce ese din toate piepturile în care a mai rămas puțin dor de această țară, la luptă! este strigătul tuturor apăsătorilor, tuturor năpăstuiților, tuturor jefuiților, tuturor victimelor acestui guvern de rușini și de fără-de-legi. La luptă! va fi în curînd strigătul unanim al acestui popor îndelug răbdător.

Semnele bune și încurajatoare vin de pretutindeni!

Prin toate județele țerei, vestea coalitiunii a fost primită cu o vie mulțumire; cetățeanul isolat până acum față cu puterea, și găsește un sprijin, cei mai temători încep a ridica capul, comitetele încep a se organiza pretutindeni, și lumea satulă de atîtea miserie începe a se emancipa de tutela unei administrații corupte și neomenoase.

Conștiința publică se redesteaptă!

Pe de altă parte, guvernul lipsit de sprijinul celor din urmă bărbați de valoare ce mai aveau oare-care iluzii de dînsul, se simte singur și slab față ca nemulțumirea generală din țară, care crește neîncetat și în valurile căreia în curînd se va îneca. Cuvintele scăpate d-lui Câmpineanu, când, plin de spaimă și turbat de mâine, s'a încercat să răspundă d-lui Maiorescu, la acușiunile zdrobitoare ce distinsul orator a adus guvernului, nu mai pot lăsa nimenui nici o îndoială în această privință. *„Guvernul e slab, guvernul se clătina, și apoi s'a schimbat «Constelația politică»* sunt mărturisiri prețioase scăpate din gura unuia din stâlpii colectivității, într'un moment de umirire și desăpămă.

Și nici nu poate fi alt-fel! Ceea-ce a făcut până acum țaria d-lui Ion Brătianu a fost togmă slăbiciunea și inactivitatea opozițiunii. Cetățenii îngroziiți de persecuțiunile administrației, nevedînd de nicaiei semne temerite de luptă și de împotrivire, și plecau capul înghițindu-și amarul său, nevedînd nici o încurajare pentru viitor, se lasau a fi amăgiți de ademenirile acestui mare corupător, de propunerile acestui cumpărător, de conștiințe. Azi fie-care știe că are cu cine și sub cine lupta, că are cine se l' ferească de nenumeratele persecuții al guvernului, că mai curînd sau mai tîrziu d-nu Ion Brătianu va fi silit să și dea seamă de faptele sale. Mai repede de cum s'ar putea crede se vor grămădi sub steagul ridicat de opozițiune toate elementele oneste și independente din această țară. Atunci o singură rîsuflare puternică va fi de ajuns pentru a prăpăstui de la putere pe violatorul tuturor drepturilor și libertăților noastre.

Steaua d-lui Ion Brătianu s'a întunecat!

La luptă dar.

I. N. I.

STIRILE ZILEI

Print'r'un raport adresat Ministerului de interne, prefectul județului Tecuci arată că persoanele care s'au distins în urmărirea și prinderea bandei lui Dragos sunt:

D-nii Iancu Hasnaș, sub-prefectul plășilor unite Bêrlad-Nicoresci, Rudolf Copețchi, locotenent în escadronul de călărași local, Vasile Munteanu, procurorul tribunalului local, Ioan Iacovachi, sub-prefectul plășei Zeletin, și dintre călărași brigadierul Tașcu Sava, brigadierul Atanasiade Atanasiu și soldații Bara Ioan, Dănilă Radu și Cruceanu Vasile tot din escadronul local.

Simbătă seara la clubul militar, cu ocaziunea ceaiului oferit ofițierilor strețini, d. general Falcoianu s'a arătat de o amabilitate nepomenită cu toți ofițerii, strîngându-i prietenește de mîna, mîngîindu-i sub barbă, întocmai ca femeea, când simte că are s'o lase bărbatul.

Astăzi seară nu va fi spectacol la teatru național, din cauza repetiției generale a tragediei *Martial*.

In Transilvania într'un sat aproape de Miercurea, s'a întîmplat omețierare singeroasă între locuitorii și jandarmii, cu ocaziunea alegerilor comunale.

Curtea cu jurați a județului Iași a osândit la munca silnică pe viață pe banditul C. Suba, pentru crima de omor și tâlhărie.

Unul din complicii săi a fost osândit la opt luni închisoare și cel alt a fost achitat.

Astăzi urmează experiențele tragediei la țintă asupra cupolei germane. Vom comunica, la rubrica «informațiuni», rezultatele produse de această experiență, dacă ne vor parveni pînă la ora cinci.

Curierul Balas spune că primăria din Iași a luat măsuri să se lipească pe fle care pâine câte o etichetă imprimată, ca semn verificator pentru exactitatea greutății.

Trupa de operetă franceză, care joacă la sala Bossel, va da în luna Ianuarie o serie de zece reprezentațiuni în orașul Galați.

Intre candidații pentru Prefectura județului Buzău, se zice că ar fi și d. Politimos.

Un comitet compus de mai mulți amatori a diferitelor ramuri a artelor frumoase, s'a decis a redacta în Iași un ziar cu titlu *„Amicul Artelor”*, care va apare de două ori pe lună, cu începere de la 1 Ianuarie 1886.

DECRETE

Comuna urbană Ploesți este autorizată să cumpere, pe seama sa, cu prețul de 14,000 lei casele din acel oraș ale d-lui G. Niculescu.

Comuna rurală Cara-Orman din județul Tulcea, este autorizată să perceapă câte va taxe.

Comuna urbană Câmpu-Lung este autorizată să contracteze de la Casa de depunerii și consemnațiuni un împrumut de lei 100,000, cu procent de 5 0/0 pe an, plătit în timp de 25 ani prin anuități cari se vor înscrie în bugetul comună ca cheltuieli obligatorii.

D. C. Stefanescu s'a numit director al arestului preventiv din județul Argeș.

Comuna urbană Odobești din județul Putna este autorizată a percepe următoarele taxe:

- Lei B.
- 2 — de la un libret de servitori.
- 5 — de la decaltru gaz.
- 30 — de la decaltru păcură.
- 10 — de la perchea de boi sau cal de la trăsările încărcate cu ori-ce povară, ce vor intra în comună.
- 1 — de la suta de lei în sus din prețul unei vite ce se va vinde în zilele de tîrg, bălciu sau iarmaroc.

- 1 — de la cotitul unui vas.
— 18 pentru cântăritul a 100 kilograme.
— D. C. Danielescu, s'a numit împiegat
clasa II la biroul statistic din admi-
nistrațiunea centrală a finanțelor.

SERBII SI BULGARII

Conferința d-lui Hăjdău ținută Du-
mnică la Athene

Ilustrul academician începându-și
conferința, s'a făcut mai întâi ecoul
păreii de rău a tuturor Românilor,
pentru războiul fratricid de peste Du-
năre.

Apoi, spuse auditorului său, ca ne
fiind înzestrat cu grădina cuvântului, să
nu se aștepte a le înfățișa buchete,
neputându-le da de cât fructe.

Mărturisim, fără nici o pretențiune,
c'am gustat cu plăcere fructele științei
marelui nostru Maestru, ca niște umili
drept credincioși și nu ne propunem
a da aci o analiză a acestei însem-
nate conferințe, în speranță, ca nu va
întârziă a vedea lumina tiparului. Dar,
credincioși modestei noastre datorii
de cronicari, suntem nevoiți a însem-
na aci, trasurile cu totul noi și foar-
te importante cu cari a ilustrat d'as-
tă-dată, această veche theză, marele
nostru istoriograf.

După o repede introducere asu-
pra formării rasei slave, d. Hăjdău,
cu puterea prestigiului netăgăduitei
sale competente, a enunțat o nouă
teorie istoriografică, susținând, că pe-
ninsula balcanică nu este numai o uni-
tate geografică, dar mai cu seamă, o
unitate etnică, pe temelul substratului
traco-latino-român, pe care s'au, super-
pus rassa slavă în aceste regiuni.

Că, s'erbii descind din Cehi, iar Bu-
lgarii din Poloni și la începutul așezării
lor pe valea Dunărei formau o apă, des-
părțindu-se mai în urmă în naționalități.

Depart de noi îndrăzneala d'a des-
pica teoriile emise și cu atât mai mult
cutezanța d'a întreprinde aci o pole-
mică; însă iarași ca simplii cronicari
necredem datorii a însemna aci impresi-
unile ce am putut culege.

Așa, pentru teoria unității etnice a
peninsulei balcanice, o forță și viitoare
Excelență a observat, că e o mareată
fantazie...

Căl privește descendența Sârbilor din
Cehi, nu s'a văzut nimic nou, întru că
rasa lor slavă, cum și așezarea lor în
Moesia superioară de la începutul secolu-
lului al VI-a, este bine documentată.

Însă descendența Bulgarilor din Po-
loni, a părut cu totul nouă, cu atât mai
mult cu cât, ginta lor mongolică, pare
c'a fost stabilită de cel mai mare isto-
riograf slav al secolului nostru, ma-
rele Ceh Palatky, cu toată desvârșita
lor transformățiune în nație slavă. U-
nii profani, ved chiar în chipul țeranu-
lui Bulgar, cea mai perfectă asemănare
cu tipul tatar. În cât cel puțin majora-
tul Sârbilor în națiune asupra Bulgarilor,
pare neîndoios.

Noi credem, că marele nostru slavist,
dintr'un simțiment generos, minunat a-
proprietat împrejurărilor actuale, a voit a
a da pas d'astă-dată Bulgarilor, jertfind

raseilor chiar pe Baba-Novak, acel mare
general al lui Mihail Viteazu, a cărui o-
rigine s'erbă, a stabilit-o, într'un chip
neîndoios, chiar d-nu Hăjdău, printr'un
anume studiu ce a consacrat eroului mar-
tir, pe care l'numește brațul drept
al lui Mihail-Viteazu. Arătând, că Baba-
Novak se trage din Sârbia, de unde a
emigrat în tinerețe, revoltați contra be-
licului impus de regina Irina poporului
sârb, pentru zidirea Semendriei cu caste-
lele mărețe!...

Revenind asupra interesului ce poartă
Românii popoarelor de peste Dunăre,
ilustrul conferențiar a desfășurat în trăs-
uri mărețe, ajutorul nepregătit și pu-
ternic ce au dat vechii noștri domni
Sârbilor și Bulgarilor, spre a-i scăpa de
răbia Turcilor și în cele din urmă du-
ioasă ospitalitate ce le a fost tot-d'auna
acordată pe pământul României, care
le era limanul de scăpare.

Devenind România atunci, bulevar-
dul Nordului contra peninsulei balcanice
căguta cu totul în puterea Turcilor, cum
este menită d'aci înainte a fi bulevar-
dul peninsulei balcanice, când va fi amenin-
țată de Nord.

De unde reiese, interesul reciproc, al po-
poarelor balcanice pentru existența lor.
Și în această privință durerosul război
ce a izbucnit peste Dunăre, va servi
de lecțiune atât Sârbilor și Bulgarilor,
cărui au fost d'o potrivă părăsiți, de așa
numiții lor protectori, în restricte. În cât,
rămâne învedereat popoarelor din pe-
ninsula balcanică, că numai o bună în-
țelegere și unire între ele, este scăparea
lor și care va putea fi ocrotită printr'o
confederațiune, la realizarea căreia trebuie să
lucram din toate puterile, pe care o crede
foarte putincioasă ilustrul conferențiar,
câci însuși reprezintă deja o confedera-
țiune academică, ca membru al Aca-
demiei din București, Sofia și Belgrad.

Membrii Atheneului român, cum se
știe, și au propus a ține o serie de con-
ferințe, în scopul d'a înlesni desfăcerea
biletelor loteriei pentru clădirea palatu-
lui său.

Trebuie să constatăm cu mâhnire, că
publicul capitalei n'a corespuns, cum se
cuvenea, legitim așteptări a ilus-
tratasociațiunii; Nici titlul de actualitate,
nici, numele universalmente strălucit
al conferențiarului, n'au putut atrage
marele nostru public, la această intere-
santă conferință, care s'a ținut, ca și
cele-l-alte, în fața unui auditoriu prea
restrins.

Baba-Novak.

Este titlul unei mici broșuri a că-
rei aparițiune am și anunțat-o.

Poliția a călcat casa unui d-n Crețu
care ar fi împărțit câte-va exemplare
dintr'nsa și o plingeră s'a adresat în
această privință d-lui Procuror general.

Scriitorul anonim arată într'un stil
limpede și liniștit starea în care se
află administrațiunea internă a țării și
modul cum se conduce politica este-
rioară de către actualul guvern.

Publicăm în întregul ei această
broșură.

«Situția țării, față cu evenimentele
ce se desfășura în peninsula balca-
nică, este din cele mai amenința-
toare.

Într'adevăr, se ne dăm bine seama
de starea noastră interioară precum
și de relațiunile noastre exterioare, și
vom putea lesne deduce viitorul ce
ni se pregătește.

Starea interioară a României în
1885

Finanțele ruinate de un guvern
inept și lacom: datoria publică a co-
versit miliardul. Cheltueli colosale se
fac, mai puțin în interesul statului,
de cât în acela al devotaților d-lui I.
C. Brătianu, care însă nu neglije de
a-și face părțicia sa, prin întreprin-
derile Carada, Alcaz, etc., și împinge
nerușinarea pînă a provoca fațis sub-
scrierea de un milion în favoarea sa,
subscriere silită pentru funcționari,
comercianți și mai cu seamă pentru
întreprinzătorii de lucrări publice, în
dara-averii cu statul.

Hărta-monedă a inundat țara, go-
nind aurul; ast-fel că agiul s'a suit
până la 18 0/0 și cine știe la cât se
mai poate ridica.

Poporul geme sub greutatea impo-
sibilității, și va fi cu desăvârșire ruinat
când politica nechibzuită și neroma-
nească a d-lui I. C. Brătianu va mai
deslanța asupra și flagelul rechișiți-
unilor.

Administrațiunea nu mai există de cât
pentru a susține interesele colectivis-
tilor, și, pentru acest scop, districte-
le noastre s'au transformat în pașă-
lucuri, din timpul cei mai nefaști al
Orientului.

Desfidem pe ori cine a taxa de exa-
gerată această comparație: căci cutoții
cunoaștem cele ce se petrec în Vâlcea,
Teleorman, Tecuci, precum și în cele
l'alte districte; fapte cari zilnic se des-
voltă în presa noastră.

Justiția, care, după Constituție tre-
buie să formeze a treia putere în stat,
justiția, care e menită a garanta viața,
onoarea și averea cetățenilor, a deveni-
t și ea un instrument slugarnic în
mâinile d-lui I. C. Brătianu.

Ce frumoase iluziuni ne facem asu-
pra tinerilor noștri magistrați! Dar ce
decepțiune cercăm văzând că printre
dânșii s'au putut recruta agenți poli-
țienesci ai unui guvern compus, la
rândul său, de agenți ai străinului,
care pare a fi jurat peira acestei ne-
fericite țări, demnă de o soartă mai
bună.

Armata. Această instituțiune, caruia
datorim independența țării, cari, în
ori ce altă parte, este obiectul celei
mai vii și părintesci îngrijiri, a de-
venit și ea un instrument de partid,
Suveranul abdicând de la toate preroga-
tivele ce i acordă Constituțiunea.

Înaintările, decorațiunile sau pedepsele,
sunt distribuite după cum se cred o-
menii mai mult sau mai puțin devotați
partidului colectivist, iar nu după me-
ritele sau greșalele lor.

Publicăm în întregul ei această
broșură.

«Situția țării, față cu evenimentele
ce se desfășura în peninsula balca-
nică, este din cele mai amenința-
toare.

Într'adevăr, se ne dăm bine seama
de starea noastră interioară precum
și de relațiunile noastre exterioare, și
vom putea lesne deduce viitorul ce
ni se pregătește.

Starea interioară a României în
1885

Finanțele ruinate de un guvern
inept și lacom: datoria publică a co-
versit miliardul. Cheltueli colosale se
fac, mai puțin în interesul statului,
de cât în acela al devotaților d-lui I.
C. Brătianu, care însă nu neglije de
a-și face părțicia sa, prin întreprin-
derile Carada, Alcaz, etc., și împinge
nerușinarea pînă a provoca fațis sub-
scrierea de un milion în favoarea sa,
subscriere silită pentru funcționari,
comercianți și mai cu seamă pentru
întreprinzătorii de lucrări publice, în
dara-averii cu statul.

Hărta-monedă a inundat țara, go-
nind aurul; ast-fel că agiul s'a suit
până la 18 0/0 și cine știe la cât se
mai poate ridica.

Poporul geme sub greutatea impo-
sibilității, și va fi cu desăvârșire ruinat
când politica nechibzuită și neroma-
nească a d-lui I. C. Brătianu va mai
deslanța asupra și flagelul rechișiți-
unilor.

Administrațiunea nu mai există de cât
pentru a susține interesele colectivis-
tilor, și, pentru acest scop, districte-
le noastre s'au transformat în pașă-
lucuri, din timpul cei mai nefaști al
Orientului.

Desfidem pe ori cine a taxa de exa-
gerată această comparație: căci cutoții
cunoaștem cele ce se petrec în Vâlcea,
Teleorman, Tecuci, precum și în cele
l'alte districte; fapte cari zilnic se des-
voltă în presa noastră.

Justiția, care, după Constituție tre-
buie să formeze a treia putere în stat,
justiția, care e menită a garanta viața,
onoarea și averea cetățenilor, a deveni-
t și ea un instrument slugarnic în
mâinile d-lui I. C. Brătianu.

Ce frumoase iluziuni ne facem asu-
pra tinerilor noștri magistrați! Dar ce
decepțiune cercăm văzând că printre
dânșii s'au putut recruta agenți poli-
țienesci ai unui guvern compus, la
rândul său, de agenți ai străinului,
care pare a fi jurat peira acestei ne-
fericite țări, demnă de o soartă mai
bună.

Armata. Această instituțiune, caruia
datorim independența țării, cari, în
ori ce altă parte, este obiectul celei
mai vii și părintesci îngrijiri, a de-
venit și ea un instrument de partid,
Suveranul abdicând de la toate preroga-
tivele ce i acordă Constituțiunea.

Înaintările, decorațiunile sau pedepsele,
sunt distribuite după cum se cred o-
menii mai mult sau mai puțin devotați
partidului colectivist, iar nu după me-
ritele sau greșalele lor.

Publicăm în întregul ei această
broșură.

«Situția țării, față cu evenimentele
ce se desfășura în peninsula balca-
nică, este din cele mai amenința-
toare.

Într'adevăr, se ne dăm bine seama
de starea noastră interioară precum
și de relațiunile noastre exterioare, și
vom putea lesne deduce viitorul ce
ni se pregătește.

Starea interioară a României în
1885

Finanțele ruinate de un guvern
inept și lacom: datoria publică a co-
versit miliardul. Cheltueli colosale se
fac, mai puțin în interesul statului,
de cât în acela al devotaților d-lui I.
C. Brătianu, care însă nu neglije de
a-și face părțicia sa, prin întreprin-
derile Carada, Alcaz, etc., și împinge
nerușinarea pînă a provoca fațis sub-
scrierea de un milion în favoarea sa,
subscriere silită pentru funcționari,
comercianți și mai cu seamă pentru
întreprinzătorii de lucrări publice, în
dara-averii cu statul.

Hărta-monedă a inundat țara, go-
nind aurul; ast-fel că agiul s'a suit
până la 18 0/0 și cine știe la cât se
mai poate ridica.

Poporul geme sub greutatea impo-
sibilității, și va fi cu desăvârșire ruinat
când politica nechibzuită și neroma-
nească a d-lui I. C. Brătianu va mai
deslanța asupra și flagelul rechișiți-
unilor.

Administrațiunea nu mai există de cât
pentru a susține interesele colectivis-
tilor, și, pentru acest scop, districte-
le noastre s'au transformat în pașă-
lucuri, din timpul cei mai nefaști al
Orientului.

Desfidem pe ori cine a taxa de exa-
gerată această comparație: căci cutoții
cunoaștem cele ce se petrec în Vâlcea,
Teleorman, Tecuci, precum și în cele
l'alte districte; fapte cari zilnic se des-
voltă în presa noastră.

Justiția, care, după Constituție tre-
buie să formeze a treia putere în stat,
justiția, care e menită a garanta viața,
onoarea și averea cetățenilor, a deveni-
t și ea un instrument slugarnic în
mâinile d-lui I. C. Brătianu.

Ce frumoase iluziuni ne facem asu-
pra tinerilor noștri magistrați! Dar ce
decepțiune cercăm văzând că printre
dânșii s'au putut recruta agenți poli-
țienesci ai unui guvern compus, la
rândul său, de agenți ai străinului,
care pare a fi jurat peira acestei ne-
fericite țări, demnă de o soartă mai
bună.

Armata. Această instituțiune, caruia
datorim independența țării, cari, în
ori ce altă parte, este obiectul celei
mai vii și părintesci îngrijiri, a de-
venit și ea un instrument de partid,
Suveranul abdicând de la toate preroga-
tivele ce i acordă Constituțiunea.

Înaintările, decorațiunile sau pedepsele,
sunt distribuite după cum se cred o-
menii mai mult sau mai puțin devotați
partidului colectivist, iar nu după me-
ritele sau greșalele lor.

Legi speciale și personale s'au votat
de Camere, și promulgat de Rege, în
beneficiul celor incapabili, sau celor
condemnați de jurisdicțiunile militare.

Nu este îndoială că armata va co-
respunde pururea la așteptarea țării,
că ea și va face tot-d'a-una datoria,
dar cu câtă amărăciune, cu câtă de-
cepțiune, cu ce descurajare!

În toți anii se serbează ziua de 28
Noembrie, ziua căderii Plevnei. Acea
aniversare se exploată mai cu seamă
de Majestatea Sa Regele, fără a se
gândi, că nu este un militar care să
nu-și aduca aminte de puțină solici-
tudină și de lipsa a ori carei inițiative a
Majestaței Sale în tot timpul campaniei
din Bulgaria.

Armata noastră a bine-meritat dela
patriă în campania de la 1877, dar
crede Majestatea Sa că ostașul Romn
nu este adnc măhnit văzând puțințele
roade ce a cules țara din sângele văr-
sat înaintea Plevnei?

Care a fost acțiunea Majestaței Sale
în condițiunile păcii? Ce satisfacțiune
s'a dat armatei și țării?

S'a pierdut Basarabia și s'a luat Do-
brogea în condițiunile de nu se poate a-
păra.

S'a ocupat Arab-Tabia fără nici o glo-
rie, și s'a părăsit în mod rușinos.

Auzim mereu că Majestatea Sa pre-
sedează — nu mai știm pentru ce lu-
cru de nimic—Consiliul de Miniștri,
și în toate chestiunile importante, nu
știe nimic, nu se interesează de nici
una din ele, sau, precum i place a se
scuza mereu, a vrut să fie Constitu-
țional!

Ast-fel a lasat pe d. Ion Brătianu să
compromită tot viitorul acestei țări, iar
12 domenii le-au făcut toate bune.

Vorbirăm de cele 12 domenii, care
lasă un gol însemnat în tezaurul pub-
lic, dar ce să zicem despre cele-l-alte
domenii ale statului, cari continuă se
vând, spre a alimenta risipele regimului,
de oare-ce produsul vânzării lor, în loc
d'a se face fond, se cheltuește ca venit
ordinar!

Din ministerul Domeniilor, Comerțului
și Agriculturii desfidem să ni se arate
un rezultat pipăit, corespunzător sacri-
ficiilor ce se face cu întreținerea acestui
minister, devenit o adevărată sinecură,
sau mijloc de căpătuire; căci, domeni-
rile ce Vodă-Cuza le-a luat de la călu-
gării greci, ca să le dea țării sale, în
curând nu vor mai exista.

Singura ispravă a acestui minister a
fost d'a împărți sămânța de grâu și de
porumb pe la locuitori, mijloc foarte
nemerit pentru a se scurge marfa stric-
ată a favoriiților d-lui Brătianu.

În Instrucțiunea publică e destul a
ne pune întrebarea dacă azi sunt mai
multe și mai bune școli comunale de
cât în vremea vechei Eforii a școalelor.

D. Sturza, credincios moralei și de-
pinderii sale, se semnaleză zilnic prin
venitul ce arunca asupra școalelor și
tinerimii ce le frecventează.

Ne mărginim a aminti protestul cel-
or 18 capi de instituțiuni din capitala,
care încă așteaptă un rezultat.

Ce să mai zicem despre Biserica și
Cler, care să nu fie cunoscut de toată

lumea? Se exploată slăbiciunea și lipsa
de caracter a Mitropolitului nostru pri-
mat, ca să se pue mai bine în evidență,
și să se ridice mai sus, Episcopatul cat-
olic. E de plâns starea seminarelor
noastre, și nerușinata exploatare a cle-
rului mirean.

Avem un minister al Luerărilor Pu-
bliche, în capul căruia se pune d. Radu
Mihal, asta-d, când avem o pepinieră
de oameni speciali și capabili în ramura
ingineriei. Aceasta constituie un scan-
dal tot atât de mare, cât și ridicarea sa
la grad de general, cu călcarea disposi-
țiunilor celor mai precise a legii de
întăinare în armata.

Dar d-nu I. Brătianu avea nevoie de o
asemenea numire la un post atât de
lucratic, ca acela de Ministru al Lucră-
rilor Publice, ca să poată mai lesne
distrage de la adevărate lor destinațiune
fondurile ce se votează, în toate se-
siunile Camerilor noastre, în modul
cel mai fantastic, pentru lucrări de mi-
lioane, a căror executare se amână în
mod nedeterminat.

Dar până la executarea acestor mari
lucrări, e destul a se vedea deplorabila
stare a șoselelor noastre, și, cele ce zil-
nic se relatează de presa în privința
drumurilor de fer, și a tot ce depinde
de acest minister, justifică cu prisos
aserțiunea de mai sus.

Situția Exterioară

În relațiunile exterioare, liberul nos-
tru arbitru nu mai există. Noi nu mai
putem avea o politică românească:
suntem condamnați a executa ordinele
ce ni se dau de la Berlin.

Suveranitatea Porței era o jucărie,
pe lângă aceea mult mai grea, mai one-
roasă și mai umilitoare în care am că-
zut acum.

Azi suntem sub regimul unui contract
dintre Regele Carol și Ion Brătianu!

Regele se conducă politica exteri-
oară,—și am vădut cu ce triste resul-
tate,—iar d. I. C. Brătianu se exploate
țara fără control, în beneficiul său și al
amicilor săi.

Am vădut folosul negativ ce s'a obți-
nut în urma campaniei de la 1877, am
vădut chestia Dunărei compromisă, am
vădut cum țara a devenit un tîrg exclu-
siv deschis marfurilor germane, și a-
tâtea alte umiliri, dar ne mai era re-
servat, și cu ocaziunea evenimentelor
din Bulgaria, a vedea respinsă de la
Constantinopole pretențiunea inopor-
tuna și tardivă venită de dărmarea po-
zițiunilor întarite după maldul drept al
Dunărei. Cine știe ce ne mai rezervă vi-
torul! Sub guvernul destrăbălat al d-lui
I. C. Brătianu, lipsit de ori-ce control
atât din partea Camerilor, cât și din
partea Suveranului, ne putem aștepta
la toate.

Noi Români n'am avut fericirea d'a
cadea nici pe un Bernardotte, care a
știut să se identifice cu patria sa adop-
tivă, nici chiar pe un Alexandru de Bat-
temberg, care numai prin abnegarea și
valoarea lui personală, este pe drum
de a crea o mare și puternică Bulgaria.

Acesta va merita numele de mare că-
pitan, fără de a avea nevoie ca acest ti-

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

Indrăsnia să se apropie de el și să l'
desmerde ca altă dată.

Radu se simțea din ce în ce mai greu
stăpănit de gânduri urite și mai fără de
nădejde. — El avusese un vis frumos,
un dor duios și mângător, care l'în-
tăria în ceasurile lui de oboseală și de-
surajare. În copilăria lui se gândia
c'are să vie-o vreme când va putea face
pe măsă fericită și mândră de flul ei.

Dar vremea aceea se retrăgea tot mai
departe dinaintea lui, și el își vrise în
cap ideea ca e bolnav și va muri înainte
de-a o mai ajunge.

În adevăr, de cât-va timp îl cerca, în
răstimpuri, un jungiu în pept.—Iarna
trecută îl apucase-o tuse obrăsnică, de
care-abia a scăpat în primăvară.—Câte
o dată asuda noaptea, și dimineața se
scula obosit, indispus, buimac și cu
gura rea.

S'apoi suferințele lui morale deveniau
din ce în ce mai mari și mai vătămă-
toare sănătății lui. Se făcuse de-o sen-
sibilitate, care nu era de loc extraordi-
nară vârstei lui, dar în împrejurările,
în cari era pus, ar fi fost mai bine să
n'o aiba.

Pentru oamenii săraci și espuși fatal
umilinților, natura ar fi trebuit să se
croiească un sistem nervos mai din
topor, mai... a nesimțire, ceva... așa
cum e la animale și la mulți oameni
bogați. Așa se gândia adese ori Radu,
care înghiția toate brutalitățile popii,
năbușindu-și în pept mânia și ira ce l'
sugruma, și pe care n'avea putere s'o
arunce în obrazul acelu om grosolan

Indrăsnia să se apropie de el și să l'
desmerde ca altă dată.

Indrăsnia să se apropie de el și să l'
desmerde ca altă dată.

Radu se simțea din ce în ce mai greu
stăpănit de gânduri urite și mai fără de
nădejde. — El avusese un vis frumos,
un dor duios și mângător, care l'în-
tăria în ceasurile lui de oboseală și de-
surajare. În copilăria lui se gândia
c'are să vie-o vreme când va putea face
pe măsă fericită și mândră de flul ei.

Dar vremea aceea se retrăgea tot mai
departe dinaintea lui, și el își vrise în
cap ideea ca e bolnav și va muri înainte
de-a o mai ajunge.

În adevăr, de cât-va timp îl cerca, în
răstimpuri, un jungiu în pept.—Iarna
trecută îl apucase-o tuse obrăsnică, de
care-abia a scăpat în primăvară.—Câte
o dată asuda noaptea, și dimineața se
scula obosit, indispus, buimac și cu
gura rea.

S'apoi suferințele lui morale deveniau
din ce în ce mai mari și mai vătămă-
toare sănătății lui. Se făcuse de-o sen-
sibilitate, care nu era de loc extraordi-
nară vârstei lui, dar în împrejurările,
în cari era pus, ar fi fost mai bine să
n'o aiba.

Pentru oamenii săraci și espuși fatal
umilinților, natura ar fi trebuit să se
croiească un sistem nervos mai din
topor, mai... a nesimțire, ceva... așa
cum e la animale și la mulți oameni
bogați. Așa se gândia adese ori Radu,
care înghiția toate brutalitățile popii,
năbușindu-și în pept mânia și ira ce l'
sugruma, și pe care n'avea putere s'o
arunce în obrazul acelu om grosolan

Indrăsnia să se apropie de el și să l'
desmerde ca altă dată.

Indrăsnia să se apropie de el și să l'
desmerde ca altă dată.

Indrăsnia să se apropie de el și să l'
desmerde ca altă dată.

Radu se simțea din ce în ce mai greu
stăpănit de gânduri urite și mai fără de
nădejde. — El avusese un vis frumos,
un dor duios și mângător, care l'în-
tăria în ceasurile lui de oboseală și de-
surajare. În copilăria lui se gândia
c'are să vie-o vreme când va putea face
pe măsă fericită și mândră de flul ei.

tu să i fie decernat de lingusitorii ne-rușinați și interesați.

Până la alte recompense, el are iubire și încrederea poporului său, care vede că, departe de a exploata patria sa adoptivă, el zilnic se sacrifică pentru dânsa.

Onoare lui și ferice de Bulgari cu un asemenea Suveran!

Dar ce să zicem de noi, care am a-funs d'a nu fi alt-ceva de cât materie imposabilă, și care suntem loviți mișe-leste chiar atunci când ne permitem a cugeta măcar asupra intereselor econo-mice sau politice ale țerei noastre?

Acum este vorba a se ști câtă vreme vom mai răbda o asemenea stare de lucruri?

A indica răul, este a face lumină, și când lumina este făcută, răul este pe jumătate vindecat.

Ori-ce Român, iubitor de țara sa, trebuie să și pue următoarea întrebare: Poate fi admis, în secolul în care trăim, și în starea de cultură la care am ajuns, ca o societate întreagă să fie redusă la rolul de sclavi, pe când nu e mult timp, că se mai gaseau, în senu-l ei, oameni cari știa să apere dreptu-rile țerei lor contra unor influențe mult mai puternice de cât cele de azi, și își sacrificau chiar viața pentru binele obș-tesc?

Dar ni se va dice: Ce e de făcut?

Meargă tot omul de bine la Majesta-te Sa Regele și zică-i:

«Ce tot căutați pe inamicul di-nastiei?»

«Inamicul cel mai periculos al di-nastiei sunteți chiar Majestatea «Voastră.»

«Vreți consolidarea dinastiei? Pro-bați că sunteți în adevăr Constitu-«țional, că țineți compt de nevoiele «poporului, că vă preocupați de vii-«torul acestei nefericite țeri, că v-ați «identificat, în toate și pentru tot-«d'a-una, cu poporul Român, și în «fine ca nu admiteți secestrarea la «care ați fost redus, de bună voe și «în mod interesat.

«Rupeți bariera ce d. Brătianu a «avut infamia d'a pune între Majes-«tatea voastră și țară, bariera care se «compune de 12 domenii, pe care «le plătiți cu prețul desafețiunii «unui popor întreg!»

«Sunteți de 20 ani în această țară; «ați putut cunoaște țara și oamenii. «Luați dar opt oameni onești, inde-«pendinți și capabili, puneți-i la «cârma Statului, uzați de dreptul ce «vă dă Constituția alăt într-aceasta, «cât și în dizolvarea Camerilor slu-«garnice de azi, și lăsând Națiunea «a se rosti în deplină libertate pen-«tru alegerea mandatarilor săi, veți «restabili echilibrul și veți face a se «curma imputările ce se ridică în «contra tronului din toate unghiu-«rile țerei, imputări, cari au fost «tot-d'a-una prevestitoare de mari «și periculoase furtuni!»

Din două una: Sau că Regele va as-culta glasul națiunii; și atunci, datorita ori căru Român este de a' susține și de a' apăra;

Sau va urma pe calea pe care se află din nefericire, și atunci e bine a 'și a-minti că răbdarea își are marginile ei, și că multe tronuri s'au surpat din ace-leași cauze.

Multe s'a deochiat în această țară; și ast-fel nu mai face nici un efect amenințarea cu pericolul ce ar rezulta din răsturnarea dinastiei!

Nici un om cu minte nu dorește a-ceasta; dar e bine ca să știe Majestatea Sa că nu e destul a pune numai prin cuvinte, în relief, importanța politica a personalității sale, pe cât timp faptele au fost departe d'a confirma, până a-cum, această importanță.

Nu i-am văzut efectele nici în pierde-rea Basarabiei;

nici în primirea Dobrogei, în condi-țiuni desastroase;

nici în cestiunea Evreilor;

nici mai cu seamă în darea-averile cu Strusberg și cu răscumpărarea drumu-rilor de fer;

și încă mai puțin în robirea Dunării.

Românii nu sunt așa de tâmpiți în cât se nu le cunoașca toate acestea; dar nu le place schimbările de domni, și vechea zicătoare spune; că «schimbarea domnilor este bucuria nebunilor.»

Cu toate acestea nu e mai puțin ade-vărat că între două rele se preferă tot-d'una răul cel mai mic.

Și d'acea ei recurg la un avertisment, asupra căruia Majestatea Sa trebuie să cugete serios; și să nu uite că cuvinte prea târziu, au devenit fatale nu numai pentru simplii muritori, dar mai cu seamă pentru Regi....

DE PRETUTINDENI

Pacea franco-hovasa

Ministerul afacerilor straine al France-a comunicat cauzele esențiale ale păcii încheiată curegina Madagascariului. Tratatul este încheiat și s'a semnat la 17X-breia Tamartava de către amiralul Miot, d. Patrimonio și plenipotențiarul Hovași. Proiectul tratatului a fost re-digiat de guvernul francez și trimis la Madagascar, fiind primit de Hovași în toată întregimea sa, afară de trei articole, dintre cari 2 secundare.

În privința despăgubirilor datorite străinilor prin operațiunile militare, s'a însărcinat Franca în plati în soco-teala Reginei Madagascarului, de la care se va despăgubi treptat. Prin ur-mare guvernul Republicii a devenit mijlocitor între guvernul Hovașilor cu străinătatea, cea ce este de o potrivă cu caderea Madagascarului sub pro-tecătoratul Francei, scop pe care l a avut în vedere expedițiunea franceză întreprinsă acum doi ani contra marel insule.

Birmania

O depeșă din Londra, arată că si-tuațiunea devine din ce în ce mai gravă în Birmania.

Toată țara este străbătută de Dacoți

(locuitori din munți) cari ard și je-fuesc peste tot.

O panică grozavă a coprins toată po-pulațiunea care și parăsește în mase locuințele.

Se cer ajutoare de autoritățile en-gleze.

Politica colonială a Germaniei

Prințul cancelar, are de gând dupe anul nou, a supune Reichstagului o nouă carte albă, asupra politicii colo-niale a Germaniei.

Protocolul privitor la posesiunile franceze și germane dupe coasta apu-sana a Africei și din Oceanul de Sud, a fost subscris la 24 Februarie în Berlin.

SENATUL

Sedința de Luni 16 Decembre.

Sedința s'a deschide la ora 3 sub președen-ția printului D. Ghica. 85 Senatori față.

Președintele arată, că în așteptarea ra-portului pentru proiectul de lege asupra cumului, ce se afla la tipar, întreabă Senatul dacă poate a pune imediat la ordi-ne zilei de vreme ce Senatul n'are nimic la ordinea zilei.

D-un ministru al cultelor arată, că guver-nul n'estiind ce modificări a introdus comi-tetul delegaților, nu se poate învoi asupra punerii la ordinea zilei.

Senatul rezervă cestiunea.

Ne având nimic la ordinea zilei, senatul trece în secțiuni...

Sedința s'a ridică la ora 3 și 15 m. adică după cinsprezece minute...

CAMERA

Sedința de Luni 16 Decembre 1885.

Sedința se deschide sub președinția d-lui General Leca. Răspund la apelul nominal 123 d-ni deputați.

Se acordă d-lui deputat Nica un cong-ediu de 5 zile.

D. Pop comunica că a primit o telegramă de la mulți comercianți din Dolj că guvernul român a oprit tăerea rimitorilor destinați a fi exportați în Austro-Ungaria și roagă adunarea ca să se asocieze cu d-sa ca să roage pe ministrul respectiv spre a revoca această măsură.

D. Președintele declară că va comunica lu-crut ministrului.

Se votează indigenatul d-lui Băileanu.

Interpelarea d-lui Mănescu, adresată d-lui ministru al justiției, se amână dupe cererea interpelantului.

Interpelarea d-lui Cogălniceanu se am-ână până după sârbători, cu învoiala d-sale.

Se votează fără discuție proiectul de lege pentru cedarea orasului Turnu-Magurele a unui teren al statului din județul Teleorman.

D. Epurescu cere de la ministrul instruc-țiunii dosarul cu noul reglement școlar etc.

D. Mănescu, raportor dă citire proiectului de lege prin care se autoriză Eforia spitalelor civile a contracta un împrumut de 2 milioane pentru construirea de spitale, terminarea băilor de pe bulevard etc.

D. N. Ionescu combatte proiectul de lege pentru cvintul că Adunarea n'a fost con-sultată cind s'a început construirea băilor.

D. Cogălniceanu declară că ar fi de prisos să se respingă legea fiind-că împrumutul ieste deja făcut la Societatea Dacia Rom-ania.

D. Agarici cere amânarea legii, până când se vor aduce planul și devizul băilor.

D. Dr. Rămniceanu susține proiectul de lege.

D. Cogălniceanu susține și d-sa votarea împrumutului.

Discuția se încheie și proiectul se ia în considerație.

La art. I ia cuvintul d. N. Ionescu și pro-pune un amendament care se respinge.

Art. I și II se votează.

INFORMATIUNI

Se zice că d. I. Brătianu, în urma scandalului întâmplat de ună-zi la Camera, ar fi povățuit pe d. Diman-cea să și dea demisiunea de vice-președinte al Camerei.

Eri a fost o întrunire politică la d. Dm. Brătianu.

Eri l'Etoile roumaine a spus că mi-nisterul e format, și a și dat lista ministerială fără nici o rezervă.

Ni se spune că această stare e ce se cheamă pe frantuzește un canard.

Vom reveni asupra acestei proce-dări a organului Ministerului Afacer-ilor străine.

Suntem informați că d. M. Feri-kidi care refuzase a intra în minister, a primit acum definitiv portofoliul afacerilor străine.

Zilele trecute, la clubul militar, d. general Falcoianu a declarat mai multor oficeri că este nevoit să se retragă de la minister și să reia funcțiunea sa de șef al marelui stat-major căci de primăvară va fi rebel.

Se crede că oficerii streini aflați în Capitală vor fi invitați Joi la prânz la palat.

D. Bezits, reprezentantul casei Ton-nett din Viena, a încetat grabnic din viață, eri dimineață. Tribunalul a pus sigilele pe prăvelia sa din str. Lipscani.

D. Crețu a depus o plângere la parchet în contra violării de domici-liu ce a suferit o sub cuvânt că ar fi autorul broșurei: Să nu fie prea târziu despre care vorbim mai sus.

România liberă de azi află că la in-trunirea de ieri din coloare de galben a colectivității s'a votat o rezoluțiune de încredere în minister.

Ba bine că nu.

Comitetul permanent a județului Ilfov a desființat pentru cansă de economii întreg serviciul tehnic și a congediat pe toți inginerii jude-țului.

Cu modul acesta toate lucrările de birou privilegiate la studiile teh-nice pentru viitoarea campanie de vară, se găsesc suspendate.

România Liberă de astă seară e in-formată că Ministerul s'a reconstituit ast-fel:

D. Ferikidi la externe; Eug. Stătescu la justiție; Nacu la finanțe; Stolojan de agricultură, comerț, in-dustrie și domenii.

D. general Falcoianu la război,.... până ce se vor termina experiențele cupolelor.

D. I. Brătianu la interne,.... până va găsi pe cine-va din Moldova pentru acest departament, apoi va trece la război.

A apărut o broșură intitulată Doi exilați (Niculae și Alex. Ciurcu) de Un amic intim al familiei.

Extragem din această broșură ur-mătoarele linii: «D. Baron du Mayr a declarat pe onoare că nici dânsul

nici guvernul său n'au cerut expulsa-rea nimănui din țară.»

De și complectare a ministeru-lui n'a fost încă oficial anunțată par-lamentului, intrarea în cabinet a d. Eug. Stătescu, este sigură, căci fiind felicitat azi la Senat de mitro-politul Primat, i a răspuns: se mă felicită după ce o' eși...

Se știe, că Senatorul guvernemen-tal Cișman a fost condamnat de Cur-tea cu jurați din Iași în pricina omu-rului surcului său. Majoritatea Sena-tului s'a sfătuit azi asupra măsurii ce urmează să ia față de colegul cri-minal, și după o vie discuție a hotăr-rit, a i proclama din oficiu colegiu vacant, pentru absențe nemotivate!

ULTIMA ORA

Sofia, 28 Decembre. — O nouă înceară-re a avut loc la 25 Decembre lângă satele Novo-Selo și Crivalka, în districtul Vranja

Niste parlamentari s'eri se prezentasera comandantului trupelor bulgare, decla-rând că conform armistițiului, s'erbii se vor retrage cu 3 kilometre înapoi. Dar pe la 10 ore dimineață, s'erbii profitând de ceață, se apropiară de avâmposturile bul-gare, deschisă foc din trei părți de odată și râniră un oficer și câtu-va soldați.

Sgomotul circula că aceste fapte se vor comunica marilor puteri de către guver-nul bulgar.

Roma, 28 Decembre. — Generalul Juffini aghiotantul Regelui se va duce la Berlin spre a remite împăratului Wilhelm, cu o-casiunea jubileului său, o scrisoare din partea Regelui Humbert.

Paris, 28 Decembre. — La delegerile complimentare de ieri din Paris, a reușit lista radicală.

Londra, 28 Decembre. — Guvernul en-glez a hotărât să se trimească în Egypt, trupe de ajutor pentru a merge contra Sudanizilor.

Pesta, 28 Decembre. — Un comunicat adresat jurnalului «Nemzet» constată că contractul afirmațiunilor sale, nu s'au fa-cuat arestări numeroase în urma apari-țiunii broșurii ce purta titlul «România fridentă». S'au arestat numai 14 persoane cari au fost mai toți îndată liberați. N'au ramas de cât 3 din ei, cari au fost linați ca arestați, fiind-că tribunalul din Maros-Vasarhely a ordonat o instrucțiune în pri-vința lor.

Constantinopol, 26 Decembre. — Într-ziera cea depărtată a armistițiului — 1 Martie — a impresionat într'un mod de-favorabil guvernul otoman, care vede în aceasta, dorința oare căror Puteri de a întârzia soluțiunea Rumeliei, pentru a ajunge la o învoială contrarie vederilor Porții. Guvernul a telegrafiat la 23 o nouă circulară în care semnaleză starea pre-cară a Rumeliei, nesiguranta spiritelor și sacrificiile pecuniare făcute în urma pringrel crizei, el insistă din nou că pu-terile să se înțeleagă pentru a termina această criză cât se poate de vite.

Deet e probabil că o conferință se va reuni peste vre o două-zeci de zile, după cererea Porții. Cercurile diplomatice din contră cred că întârzierea armistițiului s'a făcut pentru a permite Porții să se poată înțelege direct cu printul Alexandru. Pe de altă parte sgomotul circula că Madjid-Pasa e însărcinat să negocieze o înțelegere directă, și că ar fi avut de cur-rid cu Printul o lungă întrebvire din care ar fi tras bune speranțe, precum și că ar fi telegrafiat pe scurt, că va trimite un raport detaliat Prin scrisoare.

Se asigură că semnarea împrumutului Hirsch a fost obținut numai în urma ra-portului lui Ali-Saib-Pasa ministru de res-bel, în care se arată starea precară a tru-peilor din cauza relei stări a tesaurului, stăru succubiilită de a provoca o rescoala în armată. Sultanul ar fi semnat lăsând toată responsabilitatea acestui contract, ministrului; dar în același timp pentru a menaja armata și marina, a acordat săbii de onoare ministrului de resbel și lui Hassin-Pasa ministrul marinei.

generositate zăpăcită se hotărâste să joace pe actul din Hamlet și în această simulare a scenei dintre Hamlet și Ofelia.

Cine nu a simțit o conștiință mare în nesiguranta și o simțire zdrobită în sin-gurul gest de căutare ce și face înainte d'a pleca pe scena din Hamlet? Și cine în această scenă n'a simțit ce bine Ham-let e distins de Kean? E tocmai talmă-cirea justă d'a sacrificia pe Hamlet. Nu e Hamlet ci Kean. Aceasta intenție a avut și autorul. Ar fi fost cu neputința d'a juca în acea vreme și pe unul și pe cel l'alt. Vom reveni asupra acestur succes ce l'au avut tnaurul nostru artist.

Salomon sufleurul e dine. Conte de Kocfeld e un gtlej prea zgriilor. Prin-țul de Galles și Lordul Mewil n'au ni-mic nici din print, nici din lord, nici din artist.

Contesa de Gosswil e ridiculă.

Fra Barbara.

La sfrșitul actului a treilea, când, zmulgând masca lordului Mewil, când, îl înconjură mesenii din taverna și lord-ul îl refuză duelul, privirea sa lungă, exprima minunată și desgustul și dispre-țul și mânia domolită de scribă. Dar unde mi s'a părut mare artist, fara nici o îndoială, este când momentul de o

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

CRONICA TEATRALA

A încetat, pentru câtă-va vreme, o-pera, nu s'a mai pregătit nici o nouă o-peretă, și lumea s'a cam înjumătățit la Teatrul National. Pe de o parte moda, pe de alta puțina cultura literară, sunt cauzele acestei indiferențe vădite cu care publicul primește partea drama-tică a Teatrului.

Fără gînd de a înprospăta vehementa discuție asupra necesității prapite a unei opere românești, putem spune, în treacăt, că artiștii operii, afară de d-ra Leria, în majoritate sunt mai jos de cât răi, și unii prin excepție ceva mai sus de cât rău.

Vocile întunecate, învăluite, cari te fac să auzi sunetele toemai cum vezi obiectele printr'o sită deasă,—neștiința d'a cânta,—și lipsa desăvârșită a meș-tesugului d'a și purta trupul pe scenă, toate acestea n'au impresionat în rău publicul nostru.

Vocile tinste sunt acoperite de orches-tra, al căru sgomot se știe că nu păcătu-este prin delicatețe; libretule, rău tradu-se, nu pot fi înțelese, de oare-ce cântă-re-ți în loc de versuri scot un fel de auiu eaoa aeiou. O limbă necunoscută, care nu te dă de osteneală d'a o pricepe. Un cerc de vocale. Prima pagină dint'un volum de filologie. Se știe că o voce

slabă și închisă ar deveni curată afonie când ar cerca să cânte cuvinte al caror schelet ar fi bogat în consune. Și ade-sea mulți din cântăreți și cântărețe își face impresia unor păpușicari, printr'un mecanism special, pot să clipească din ochi, să ridice o mână, apoi un picior, să cașce gura, și mai ales să cașce gura.

Lipsa de emoțiuni adnici ce'i lasă o operă, auzită de nenumărate ori, când e prost cântată,—pernit publicului d'a vedea, d'a auzi, fără a se turbura. Nici o muncă anteligenței. Indiferență. Și în aceeași vreme mulțimea poate să a-rate și culta, și patrioată, și înbrăcată, și decoltată, și înblănită, și frumoasă, și veselă, și urtă. Așa că lumea, fara a se mai trudi, știe de mai înainte ce se pe-trece pe scenă, are dar cam ce vorbi la ceaturi, la haluri, la adunări literare, sau la vizitele obligate. Și pe de o par-te, nu e nici un păcat. Destul ca tea-trul să meargă bine.

Răul e ca același public nu prea se ostenește să vie la reprezentațiile dra-matiche ale Teatrului, adevărata menire a lui.

Săptămăna trecută s'a reprezentat Kean, dramă în cinci acte de Dumas tatal. În privința piesei puține cuvinte avem de spus. În toată piesa nu e de cât un personaj. Un singur om care se luptă cu el și cu cei-l'alți. Un amestec de nobil și de trivial, un idealist cople-șit de viții, un bețiv de tavernă și un artist extraordinar, crud și generos, inimă deschisă și la urma urmelor îndoi-nu-se de toți, sfrșind prin a și da în-treaga viață unei ființe naive, bolnavă de spleen, iacă ce este Kean. Un talent rar cu calitățile și defectele sale, cu vir-tuțile și viciile sale, un om de eri și de azi, pe cari cu toții l'am întîlnit, l'am cunoscut, l'am iubit și l'am regretat. Din acest punct de vedere judecăt piesa, mă pronunț hotărît contra confratelui meu Sphinx al «Rom. Lib.» Ce ne pasă

dacă Dumas-père, e romantic or clasic, dacă a descris sub numele tragedianu-lui Kean pe Frédéric Lemaitre, or pe alt cine-va. Toate persoanele în mijlo-cul cărora Kean se sbuciumă nu sunt pentru Dumas și pentru noi de cât un pretext. Toate sunt incomplete și rău chiar schițate de autor. Scopul lui a fost ca într'o piesă rea or bună, să zugră-vească tipul unui mare artist cu pati-mele lui. Și scopul și l'a ajuns.

Din momentul în care spectatorul e atins, și adine atins, de nesiguranta, de gelosia, de dragostea, de risipavietii și de furia lui Kean, autorul s'a atins sco-pul în cea mai mare parte a lui. Toate motivele, fie chiar șulărite cu apă albă, celor-l-alte persoane de a doua și de a trecea mână ne opresc puțin, ne intere-sează și mai puțin și nu ating valoarea operei. Tot interesul și întreaga acțiune e gramădită în Kean. În Hamlet toate cele-l-alte persoane sunt niște pretexte, toate ființele din piesă sunt puse numai spre a atîța pe Hamlet, ca să i dea de gândit pentru a i înlesni o explozie or o reflecție, o glumă tristă or o cântă a-dîncă. Fără a fi nici asemănare nici com-parație, Dumas în Kean a copiat într-uceva planul general din Hamlet. Ceea-ce supără pe Sphinx e că Dumas a făcut piesa în vederea lui Lemaitre. În gene-re are dreptate. Acest fel de piese ade-sea-ori sunt proaste. Dar Molière, dar Shakespeare, au scris avînd în vedere jocul lor. Întrebare e dacă un autor, av-înd or nu în vedere pe vr'un artist mare, a izbutit să zidească un caracter, un tip, un om viu în carne și în oase. Dumas în Kean a izbutit. Că va fi Kean englezul or Lemaitre francezul, sau alt cine-va ne e indiferent.

Cât pentru alegerea piesei comite-tul teatral a făcut bine d'a o învuiin-ța. Dramele în care un singur rol de bărbat hotărâste de izbândă lor, sunt

de preferit celor l'alte. Nu vorbim de comedie. Lumea ș'aduce aminte ce fiasco a făcut Fecioara din Orleans, nu-mai din cauza că erau roluri însem-nate multe și cel de căpetenie trebuia jucat de o femeie.

Dar, cum s'a jucat Kean? La prima reprezentație bine, la cea din urmă minunat. D. Manolescu în Kean e tot atât de mare artist ca și în Hamlet. Kean e al doilea triumf al său pe de-plin merit. Lumea, cam puțină ce e drept, a fost surprinsă de entuziasm și și-a chemat artistul la fite-ce-act de-mai multe-ori.

D. Manolescu și-a desăvîrșit jocul în ultima reprezentație. Nu e vorbă, nu e frasă, nu e mișcare sufletească din Kean pe care el se n'o fi înțeles, se n'o fi subliniat și se n'o fi talmăcit cu-moția cuvenită, vie și puternică. În a-ceași vreme el nu abuzează de efec-tele pe care e stăpîn. Cumpătare chibzuită îl caracteriză acolo unde na-tura scenelor îl obligă să nu înghită pe cei l'alți colegi ai săi. Este adevă-rat cum zice Sphinx că Rossi i-a ser-vit în multe de model, dar tot atât a-devărat e că în total talmăcirea lui îi e personală.

Intrarea ce face în casa contelui Koc-feld e nobilă, simplă, simți îndată că af a face cu un artist bine crescut și res-fațat în lumea înaltă. Și ce deosebire de mers, de gesi, de privire și de accent când vezi tot pe acest amic al Prin-țului de Galles, după o beție strașnică, după e beție în care romul și vinul erau tot una.

La sfrșitul actului a treilea, când, zmulgând masca lordului Mewil, când, îl înconjură mesenii din taverna și lord-ul îl refuză duelul, privirea sa lungă, exprima minunată și desgustul și dispre-țul și mânia domolită de scribă. Dar unde mi s'a părut mare artist, fara nici o îndoială, este când momentul de o

